

АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

бул. Шипченски проход 69, 1574 София, тел: (02) 94 06 800, факс: (02) 94 06 919

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
АГЕНЦИЯ
ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ
ЗА ПОЛУГОДИЕТО НА 2026 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	3
<i>а) Отчет на приходите по бюджета на АЯР</i>	3
<i>б) Отчет на разходите на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	4
<i>в) Отчет на консолидираните разходи на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	5
<i>г) Финансиране на консолидираните разходи</i>	6
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА	6
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	7
4. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“, БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“	7
<i>а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане</i>	7
<i>б) Отговорност за изпълнение на целите по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“</i>	12
<i>в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период</i>	12
<i>г) Продукти/услуги, предоставяни по програмата</i>	13
<i>д) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма</i>	15
<i>е) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности</i>	16
<i>ж) Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи</i>	17

Законът за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) урежда държавното регулиране за безопасно използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения, както и безопасно управление на радиоактивните отпадъци и отработеното ядрено гориво. Законът установява националната политика за приоритет на безопасността пред другите дейности и определя основните принципи и изисквания към ядрената безопасност и радиационната защита с цел осигуряване защитата на човешкия живот, здравето и условията на живот на сегашното и бъдещите поколения, околната среда и материалните ценности от вредното въздействие на йонизиращите лъчения.

Съгласно ЗБИЯЕ, председателят на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е независим специализиран орган на изпълнителната власт, на когото е възложено държавното регулиране на всички съоръжения и дейности, използващи йонизиращо лъчение или предизвикващи радиационен риск. Основната мисия на АЯР е защитата на всеки човек, обществото, бъдещите поколения и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения, като приоритетите на ведомството са определени с “Декларация за политиките”.

Дейността на АЯР е насочена основно към разработването на нормативните изисквания за ядрена безопасност, радиационна защита, аварийно планиране и готовност, физическа защита и регулаторния контрол за тяхното стриктно спазване. Това включва както процеса на издаване на лицензии и разрешения, така и контрол на място и независим анализ на представяната в процеса на лицензиране и периодично документация. АЯР осъществява международното сътрудничество на Република България в областта на безопасното използване на ядрената енергия и предоставя на обществеността и другите държавни органи обективна информация относно състоянието на безопасността.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на АЯР за полугодieto на 2026 г. представя финансова информация за събираните приходи и извършените разходи по бюджета на изпълняваната бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ във функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на АЯР

Приходите, които Агенцията за ядрено регулиране реализира, са приходи от такси съгласно Тарифата за таксите, събрани от Агенцията за ядрено регулиране по Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

За периода от 01.01.2026 г. до 30.06.2026 г. по бюджета на АЯР са постъпили приходи от държавни такси в размер на 5 352 576 евро, приходи от лихви, глоби и санкции в размер на 4 121 евро и други неданъчни приходи в размер на 454 евро.

Общият размер на отчетените по бюджета на АЯР приходи на касова основа за периода е 5 357 151 евро.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:			5 357 151
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>			5 357 151
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			5 352 576
Глоби, санкции и наказателни лихви			4 121
Приходи от концесии			
Други			454
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

б) Отчет на разходите на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на ПРБ по области на политики/функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на Агенцията за ядрено регулиране			
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“			2 338 810
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“			2 338 810

* Класификационен код съгласно Решение № 891 на Министерския съвет от 2020 г.

За отчетния период разходите са извършвани спазвайки разпоредбите на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г.

Общият размер на отчетените разходи по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“, бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ за отчетния период възлиза на 2 338 810 евро, в т.ч. разходи за персонал 1 928 733 евро.

След изменение на Устройствения правилник на Агенцията за ядрено регулиране през 2025 г. /Постановление № 26 от 09.04.2025 г. на Министерския съвет/, утвърдената численост на персонала е увеличена с 20 щатни бройки и към момента е 134 щатни бройки. С увеличението на числеността на персонала не са отпуснати допълнителни средства за разходи за персонал за 2025 г.

Към 30.06.2026 г. числеността на персонала на АЯР е 108 щатни бройки, от които по трудови правоотношения - 15 и по служебни правоотношения – 93. В разходите за персонал за отчетния период са включени разходите за заплати и възнаграждения за персонала нает по трудови и служебни правоотношения, за други възнаграждения, и плащания за персонала, в т.ч. изплатени обезщетения, и за задължителни осигурителни вноски от работодатели.

Общият размер на разходите за издръжка на ведомството към 30.06.2026 г. възлиза на 402 344 евро., като са включени всички извършени текущи разходи (за материали и услуги, командировки в страната и чужбина, текущи ремонти, застраховки и др.) и разходи за ползвана експертна помощ, свързана с безопасността на ядрените съоръжения, радиационната защита и аварийното планиране. В отчетените средства за издръжка са включени и 169 811 евро разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии.

През отчетния период са платени данъци и такси /общински и държавни/ в размер на 4 790 евро.

Общият размер на отчетените капиталовите разходи към 30.06.2026 г. възлиза на 3 043 евро, свързани с административната дейност на агенцията.

в) Отчет на консолидираните разходи на АЯР по бюджетни програми в рамките на функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	на Агенцията за ядрено регулиране (изписва се наименованието на бюджетната организация) (в лева)									
4600	Общо разходи на Агенцията за ядрено регулиране	2 338 810	2 338 810	0	2 338 810	2 338 810	0	0	0	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	2 338 810	2 338 810	0	2 338 810	2 338 810	0	0	0	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	2 338 810	2 338 810	0	2 338 810	2 338 810	0	0	0	0

г) Финансиране на консолидираните разходи

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:			2 338 810
Общо финансиране:			2 338 810
Бюджет на ПРБ			2 338 810
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и на ДФЗ)			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА

Приложение № 4 – Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
	(ПМС/акт на министъра на финансите/акт на ПРБ)	(Чл. 109, 110, 112, 113 от ЗПФ, чл. 76, 78 и 106 от ЗДБРБ за 2021 г.)	(Дават се кратки аргументи за извършените промени)	(Бюджетни програми, които засяга актът; новосъздадени администрирани разходни параграфи - наименование и сума)	(Произтичащи от акта промени на показателите по бюджета, в лева (+/-))	(Произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение, ако има такова)

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Структурата на Агенция за ядрено регулиране е уредена с Устройствен правилник, в който е определена общата численост на персонала, организацията на работата и функциите на отделните звена. Администрацията на АЯР е организирана в рамките на една главна дирекция и четири дирекции, разпределени съответно в обща и специализирана администрация. На пряко подчинение на председателя са длъжностите: главен секретар, служител по сигурността на информацията и финансов контролор.

Председателят на АЯР, като независим специализиран орган на изпълнителната власт, се определя с решение на Министерски съвет и се назначава от министър-председателя. В рамките на компетентностите си, дадени му от ЗБИЯЕ, председателят на АЯР ръководи Агенцията през мандата си, подпомаган от двама заместник-председатели.

През отчетния период няма настъпили промени в организационната структура на Агенцията.

4. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“, БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Определените за АЯР стратегически цели са пряко свързани с основните дейности на АЯР, съгласно разпоредбите на ЗБИЯЕ. През полугодията на 2026 година Агенцията е изпълнявала всичките си функции с цел постигане на набелязаните резултати.

Стратегическа цел 1 „Осигуряване на безопасното използване на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения“:

За изпълнение на тази цел АЯР осъществява лицензионна и инспекционна дейност, както и дейност по изготвяне на нормативни актове.

През целия период продължава изпълняване по систематичен начин на законоустановените функции по контрола върху ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) чрез:

- извършване на прегледи и оценки на безопасността;
- издаване на разрешителни и лицензионни актове в съответствие с нормативните изисквания и целите на безопасност;
- планиране и изпълнение на инспекционната дейност;
- регистриране на несъответствия при осигуряване на безопасността и планиране на коригиращи действия;
- прилагане на принудителни мерки при необходимост.

През първото полугодие на 2026 г. от главна дирекция „Ядрена безопасност“ са изготвени 103 становища за преглед и оценка на безопасността и изпълнение на условия на издадени лицензии и разрешения. Издадени са 44 разрешителни и лицензионни актове в т.ч.:

- 26 разрешения за извършване на промени, водещи до изменение на конструкции, системи и компоненти, важни за безопасността на ядрените съоръжения и на

вътрешните правила за осъществяване на дейностите, включващи документи, приложени към лицензиите за експлоатация на ядрените съоръжения;

- 1 разрешение за превоз на ядрен материал;
- 11 удостоверения за правоспособност на оперативен персонал в ядрени съоръжения;
- 6 удостоверения за правоспособност на ръководен персонал в ядрени съоръжения.

През отчетния период продължават дейностите, свързани с производството по издаване на заповед на „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД за одобряване на избрана площадка за разполагане на ядрено съоръжение – блок 8.

През месец март 2026 г. са започнали и продължават дейностите, свързани с преглед и оценка на постъпилото от „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД заявление за издаване на разрешение за проектиране на ядрено съоръжение – блок 8.

Същевременно продължават дейностите, свързани с преглед и оценка на постъпилото от „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД заявление за издаване на разрешение за проектиране на ядрено съоръжение – блок 7.

Продължават дейностите по стартирания през 2025 г. процес на преглед и оценка на документи във връзка с провеждане на периодичен преглед на безопасността на блок 5 на АЕЦ „Козлодуй“.

В началото на месец април 2026 г. е стартирал процес по преглед и оценка на документите, представени със заявление от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за издаване на разрешение за внедряване на нов тип ядрено гориво на блок 6.

През целия отчетен период се поддържа ефективна система за аварийна готовност и реагиране в случай на ядрена или радиационна авария. Проведени са съвместни учения между аварийните екипи на АЯР и АЕЦ „Козлодуй“ за проверка на готовността и изпълнението на дейностите от аварийните планове и процедури за реагиране в случай на авария.

През първото полугодие на 2026 г. инспекторите от главна дирекция „Ядрена безопасност“ са извършили 13 инспекции в ядрени съоръжения.

За периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. от Дирекция «Радиационна защита» са издадени:

- 98 лицензии за дейности с ИЙЛ;
- 168 разрешения за дейности с ИЙЛ;
- 103 заповеди за изменение на лицензии и разрешения за дейности с ИЙЛ;
- 21 заповеди за прекратяване на лицензии за дейности с ИЙЛ;
- 13 удостоверения за регистрация за работа с ИЙЛ;
- 4 разрешения за дейности в ядрени съоръжения;
- 1 заповед за изменение на разрешение за дейности в ядрени съоръжения;
- 28 заповеди за освобождаване от регулиране на материали и радиоактивни вещества, свързани с осъществяване на дейности съгласно издадени лицензии или разрешения.

През същия период са:

- обработени и заверени 49 декларации по Регламент 1493/93;
- обработени и вписани в регистъра 75 уведомления за дейности с ИЙЛ.

През периода 01.01 – 30.06.2026 година инспекторите в Дирекция «Радиационна защита» са извършили общо 40 проверки (инспекции) в обекти с ИЙЛ, обекти с материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди и ядрени съоръжения, 8 от които са за установяване на готовността за въвеждане в експлоатация на обекти с ИЙЛ.

Цел 2. Ефективно сътрудничество с органите, регулиращи ядрената безопасност и радиационната защита в други държави.

В началото на м. януари 2026 г. АЯР бе домакин на визита на представители на Регулаторния орган за ядрена безопасност и радиационна защита на Нидерландия (ANVS). Целта на посещението бе запознаване с експлоатацията и лицензирането на иновативното съоръжение за плазмено изгаряне, управлявано от ДПРАО“.

Продължава сътрудничеството с редица органи на държавната администрация на САЩ за развитие на административния капацитет на АЯР в областта на ядрената безопасност и сигурност, като Комисията за ядрено регулиране на САЩ (US NRC) и Националната администрация по ядрена сигурност на САЩ (US NNSA). АЯР е страна и бенефициент по програмите NEXT, PHOENIX SPRING в рамките на инициативата на Държавния департамент на САЩ FIRST, насочена към предоставяне на техническа помощ на партньорски страни, възнамеряващи да разполагат малки модулни реактори.

През м. март и м. юни 2026 г. АЯР и Националната администрация по ядрена сигурност на САЩ съвместно организираха в АЯР два обучителни семинара в областта на ядрената сигурност - „Основи на инспекциите за ядрена сигурност“ и „Намаляване на риска от вътрешни заплахи“. Мероприятията бяха водени от американски лектори и в тях от българска страна участие взеха над 20 представители на ключови институции в областта на сигурността в България: Държавна агенция „Национална сигурност“, Гранична полиция, Академията на МВР, АЕЦ „Козлодуй“, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, Института за ядрени изследвания и ядрена енергия към БАН и АЯР.

През м. май 2026 г. делегация от АЯР, водена от председателя Цанко Бачийски, беше на посещение в Охрид за участие в тристранен семинар за укрепване на сътрудничеството в областта на радиационната и ядрената безопасност между регулаторните органи на България, Северна Македония и Сърбия. Участниците обсъдиха възможностите за по-нататъшно засилване на сътрудничеството чрез организиране на съвместни срещи и семинари, обмен на експертиза и опит, както и укрепване на механизмите за взаимна подкрепа и координация.

През отчетния период АЯР се включи в работната група с участието на ядрените регулатори на Полша, Швеция, Финландия, Нидерландия и Словения, в рамките на която се дискутират основни технически елементи на технологията AP-1000, представляващи общ интерес от регулаторна гледна точка.

Стратегическа цел 3 „Укрепване доверието на обществото в дейността на Агенцията за ядрено регулиране“

За изпълнение на тази цел АЯР провежда политика на публичност и откритост и редовно информира обществеността по важни проблеми от областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Главен приоритет на АЯР е осигуряването на ядрена безопасност и радиационна защита. В изпълнение на своята дейност регулаторът следва принципите за независимост, обоснованост и открит диалог с всички заинтересовани страни. Убеждението на Агенцията е, че свободният достъп на обществеността до информация, свързана с безопасността, укрепва доверието на обществото в ядрената енергетика и регулиращия орган.

През първото полугодие на 2026 г. АЯР продължи да работи за утвърждаване на своя обществен образ на независим, компетентен и безпристрастен регулаторен орган. Комуникационната политика на Агенцията е насочена към предоставяне на достъпна и навременна информация, повишаване на разпознаваемостта на институцията и укрепване на доверието в нейната дейност.

Основен инструмент за информиране на обществеността продължи да бъде интернет страницата на АЯР, на която се публикуват новини, нормативни документи, съобщения, позиции и актуална информация за дейността на регулатора. Агенцията активно развиваше и профилите си в социалните мрежи Facebook и LinkedIn, чрез които достига до по-широка и разнообразна аудитория и представя дейността си в достъпен и разбираем формат.

В изпълнение на комуникационната политика на АЯР, през април 2026 г. се проведе традиционната годишна пресконференция, на която председателят на Агенцията представи пред представители на медиите основните резултати от дейността на регулатора през изминалата година, както и предстоящите задачи и приоритети.

През отчетния период продължи активното медийно сътрудничество с онлайн платформата „БГ Наука“. Партньорството допринася за популяризиране на дейността на АЯР, за представяне на работата на регулатора пред аудитория с интерес към науката и технологиите и за повишаване на информираността по темите, свързани с ядрената енергетика, безопасността и радиационната защита.

АЯР продължи активната си работа с висши училища и участието си в университетски кариерни форуми и инициативи. По време на тези събития студентите се запознават с функциите и отговорностите на регулаторния орган, с възможностите за професионално развитие и с необходимостта от привличане и подготовка на квалифицирани специалисти в ядрената сфера.

Активното присъствие на Агенцията в социалните мрежи, партньорството с университетите и участието в кариерни форуми допринесоха за нарастващия интерес към платените и неплатените стажове в АЯР, включително към възможностите, обявявани чрез Портала за студентски стажове в държавната администрация. Част от студентите, преминали стаж в АЯР, впоследствие продължиха професионалното си развитие като служители на Агенцията, което е положителен резултат от последователната работа за привличане на млади специалисти.

През първото полугодие на 2026 г. АЯР разшири работата си с младите хора, като започна активно взаимодействие и с ученици. В рамките на две посещения Агенцията посрещна ученици и учители от няколко STEM училища от столицата и страната. Експерти от АЯР представиха по достъпен и интересен начин приложенията на ядрената енергия, дейността и ролята на ядрения регулатор, както и основните принципи за осигуряване на ядрената безопасност и радиационната защита. Инициативата е част от усилията на АЯР за насърчаване на интереса на младите хора към науката, технологиите и безопасното използване на ядрената енергия в полза на обществото.

Важна оценка за постигнатите резултати беше успешното представяне на България по време на Десетия преглед на националните доклади на страните по Конвенцията за ядрена безопасност. Държавите от Група 7 откриха като област на добро изпълнение комуникационната политика на АЯР, чрез която регулаторът проактивно ангажира заинтересованите страни и предоставя навременна информация по въпросите на ядрената и радиационната безопасност. Това е второ международно признание за комуникационната дейност на Агенцията, след като тя беше отличена и в рамките на проведената през 2024 г. мисия на Международната агенция за атомна енергия за преглед на регулаторната рамка в България – IRRS мисия.

Чрез осъществените през първото полугодие на 2026 г. дейности АЯР продължи да развива открита и проактивна комуникация, да разширява взаимодействието си с медиите, научната и академичната общност и да създава условия за по-добро разбиране на ролята и отговорностите на ядрения регулатор.

Стратегическа цел 4 “Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет в Агенцията за ядрено регулиране”

Едно от най-съществените изисквания, заложили както в националното законодателство, така и в международните конвенции и законодателството на Европейския

съюз, е осигуряването и поддържането на необходимия човешки ресурс с подходящо образование и квалификация в областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Въпреки затруднената обстановка на пазара на труда в ядрената сфера, ръководството на АЯР продължава да се стреми да осигури нужния административен капацитет, необходим за обезпечаване на регулаторните функции на Агенцията. Над 90% от всички, работещи в АЯР, са с висше образование. Повече от половината служители на агенцията притежават ранг, по-висок от минимално изискуемия за заемане на длъжността, като средният професионален опит в специализираната администрация е над 20 години.

В АЯР се провежда специализирано обучение за поддържане и повишаване на квалификацията на служителите, включително придобиване на допълнителни знания и умения за качествено изпълнение на служебните им задължения. Прилага се систематичен подход към обучението, базиран на международно призната методология.

Съгласно утвърдената от председателя на АЯР процедура за обучението на служителите се провеждат следните обучения:

- **Първоначално обучение** – за посочения период **девет** новоназначени служители са преминали обучение.
- **Поддържащо обучение** – За посочения период са проведени седем обучения по актуални тематики, като например: Приложение на ядрено-физичните методи в уредби за технологичен контрол; Аспекти при проектиране на отделения по нуклеарна медицина; Развитие на аварии със стопяване на ядрено гориво и оценка на изхвърлянията; Самооценка на лидерството и културата на безопасност в АЯР и др. с лектори водещи експерти във всяка от областите.
- **Обучения, организирани от ИПА** – за посочения период **петнадесет** служители са участвали в **шестнадесет** курса за обучение.
- **Обучения, организирани от други организации в страната:**
 - **двама** служители са участвали в курс за обучение, организиран от Комисията за ядрено регулиране на САЩ на тема „Планиране на транспортната сигурност“;
 - **десет** служители са участвали в курс на тема „Обучение по организационна култура“;
 - **двадесет** служители са преминали обучение по английски език.
- **Обучения, организирани от международни и други организации извън страната:**
 - **четирима** служители са участвали в **четири** курса, организирани от МААЕ, по тематики, свързани със Стандарти за безопасност на МААЕ, Безопасност и регулаторни аспекти на малките модулни реактори (ММР) и други усъвършенствани реактори и иновативни технологии, както и електронен курс по информационна и компютърна сигурност;
 - **трима** служители са участвали в **три** учебни курса, организирани от Комисията за ядрено регулиране на САЩ, свързани с технологията AP-1000 на Westinghouse и по линия на програмата Фундаментална инфраструктура за отговорно използване на технологията за малки модулни реактори (FIRST), по тематики, свързани с управление на човешките ресурси за нови и разширяващи се ядрени програми, технологията, както и обучение по лицензиране на Пан-регионалната група за ядрени въпроси по ММР (SPRING).
- **Обучение на аварийния екип на АЯР** – за посочения период е проведено **едно** обучение на аварийния екип.

Дейностите, свързани с управление на знанията, които включват запазване на натрупания експертен опит и предаването му на по-младите експерти са от първостепенно

значение за Агенцията. В АЯР е изградена цялостна цифрова Система за управление на знанията. Системата предоставя на служителите достъп до различни видове категоризирани ресурси, вкл. материали от обучения, семинари, работни срещи и командировки, доклади и др. През отчетния период продължи допълването на съществуващата база данни, като са добавени 21 нови ресурса в т.ч. доклади, презентации и други материали от различни национални и международни мероприятия. До всички тези материали, както и до всички обучения, проведени съгласно ГПСО в АЯР е осигурен свободен достъп за всички служители до тях.

Всеки служител има създаден квалификационен, дигитален профил, съдържащ данни за професионалното му развитие в АЯР, в т.ч. преминатите обучения и курсове, получените сертификати и др.

Стратегическа цел 5 „Непрекъснато усъвършенстване на предоставяните от Агенцията за ядрено регулиране административни услуги на граждани и юридически лица.

За изпълнение на тази цел АЯР въвежда различни елементи на електронно управление в дейността си с оглед облекчаване на гражданите и юридическите лица при ползване на административни услуги. През отчетния период действащите в АЯР публични регистри са поддържани в актуално състояние. С цел повишаване качеството на административните услуги е осигурен бърз достъп до заявленията за административни услуги, който се осъществява през Единния портал за електронни административни услуги, поддържан от Министерство на електронното управление.

б) Отговорност за изпълнение на целите по функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и на безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво се осъществява от председателя на Агенцията за ядрено регулиране, който е независим специализиран орган на изпълнителната власт и има компетентност, определена със закон.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През 2026 г. по предложение на Агенцията за ядрено регулиране беше прието изменение на Наредбата за условията и реда за уведомяване на Агенцията за ядрено регулиране за събития в ядрени съоръжения, в обекти и при дейности с източници на йонизиращи лъчения и при превоз на радиоактивни вещества. Изменението има за цел да актуализира и прецизира режима за уведомяване на АЯР чрез синхронизиране на наредбата със съвременните изисквания за ядрена безопасност, въвеждане на по-ясни определения и разширяване на обхвата на подлежащите на уведомяване събития.

Продължи и прегледът и актуализирането на регулиращите ръководства. Със заповеди на председателя на АЯР бяха въведени в действие и публикувани две ръководства, а именно: „Ръководство за прилагане на изискванията за безопасност при проектиране на активната зона на реактори с вода под налягане“ и „Ръководство за оценка на облъчването и критерии за оперативен контрол при доставка в страната на суровини, стоки и други материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди“.

г) Продукти/услуги, предоставяни по бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“

Издаване на лицензии и разрешения

В съответствие със ЗБИЯЕ са въведени 5 регулаторни режима:

- издаване на лицензии;
- издаване на разрешения;
- издаване на удостоверения за регистрация;
- издаване на удостоверения за правоспособност;
- уведомление за дейности по чл. 56, ал. 2 от ЗБИЯЕ.

Разграничителният критерий между издаването на лицензии и на разрешения е свързан с предмета на правно регулиране: разрешение се издава за еднократна дейност в конкретен случай (например разрешение за извеждане от експлоатация на обект с радиоактивни вещества), лицензия се издава за многократно повтаряща се дейност, която се извършва по време на срока на валидност на лицензията (например лицензия за експлоатация на ядрено съоръжение).

Редът за издаване на лицензии за дейностите по чл. 15, ал. 3, разрешения за дейностите по чл. 15, ал. 4 и удостоверения за правоспособност по чл. 15, ал. 5 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия.

Редът за извършване на уведомление и за издаване на удостоверения за регистрация за дейности с ИЙЛ по чл. 56, ал. 2 и 3 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за радиационна защита при дейности с материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди.

Оценки и анализи на безопасността и експертизи

Решението за издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензии и разрешения по ЗБИЯЕ се взема на основата на резултатите от извършен регулаторен преглед и оценка за съответствие с изискванията за безопасност. Изискванията, нормите и критериите за ядрена безопасност и радиационна защита са определени с наредбите по чл. 26, ал. 2 от ЗБИЯЕ. В случаите, когато представените документи съдържат информация, за оценката на която се изискват специални знания, председателят на АЯР може да възложи прегледа и оценката на тези документи на външни консултанти (експертни инженерингови организации).

Редът за извършване на преглед и оценка на безопасността е определен с вътрешните правила на АЯР, описващи практическите стъпки за изпълнение. В процеса на оценката, при възникнала необходимост и по решение на председателя на агенцията, може допълнително да се извърши:

- инспекция на площадката на съоръжението, обект на заявената дейност;
- използване на външни консултанти (експертизи по договор);
- подпомагане на процеса на взимане на решение от консултативните съвети.

Периодични оценки и анализи

Текуща (периодична) проверка и оценка на спазването на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита се извършва чрез преглед и оценка на отчетите на лицензианта/ притежателя на разрешение за експлоатационни параметри, за експлоатационни събития и чрез инспекции на място за установяване на съответствието с

изискванията за безопасна експлоатация. В АЯР се преглеждат и оценяват представяните от лицензианта/ притежателя на разрешение отчети, отнасящи се за:

- изпълнение на специфични условия, напр. програми, резултати от изпитания, инспекции на компоненти, ремонт;
- анализ на експлоатационни събития;
- месечни, тримесечни, годишни периодични отчети;
- изпълнение на принудителни мерки и предписания на инспекторите по контрола.

Съгласно действащото законодателство (Чл. 19, ал. 1, т. 8 на ЗБИЯЕ) изискванията за предоставяне на информация от лицензианта и титуляря на разрешение на АЯР, включително изискванията за задължително уведомяване на агенцията в случай на събитие, инцидент или авария, се определят с Наредбата за условията и реда за уведомяване на Агенцията за ядрено регулиране за събития в ядрени съоръжения и обекти с ИЙЛ. В тази наредба са определени случаите за уведомяване на регулиращия орган при нарушения на изискванията по ядрена безопасност и радиационна защита, свързани с управлението на ядрен материал; при експлоатацията на ядрени съоръжения и при стопанисване или използване на радиоактивни вещества или други ИЙЛ. Всички доклади за експлоатационни събития в АЕЦ “Козлодуй” се преглеждат и оценяват от инспекторите на АЯР. При необходимост се изисква допълнителна информация или провеждането на допълнителни анализи и експертизи с оглед изясняването на коренните причини на конкретното събитие.

Инспекционна дейност

При планиране на инспекционните дейности се отчитат експлоатационните състояния на ядрените съоръжения и обектите с ИЙЛ, резултатите от предишния контрол и планираните модификации, т.е. осигурява се обвързване с планираните дейности на операторите.

Изпълнението на действащите нормативни актове по ядрена безопасност и радиационна защита и условията на издадените от председателя на АЯР разрешения се гарантира със санкции (имуществени санкции и глоби) и принудителни административни мерки, налагани от председателя на АЯР. За извършени нарушения на нормативни актове се издават актове за установяване на нарушенията и наказателни постановления.

За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на последиците от тях, председателят на агенцията налага принудителни административни мерки. Във връзка с нарушаване на чл.16, т.1 от ЗБИЯЕ, е съставено едно наказателно постановление, по което наложената глоба е платена.

Международни дейности

Съгласно ЗБИЯЕ, АЯР осъществява международните задължения на Република България в областта на безопасността при използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и управлението на радиоактивните отпадъци и отработеното ядрено гориво. Това се изпълнява основно по следните направления:

- МААЕ – процедури по национални доклади по Конвенции на МААЕ, участие във Годишната конференция, Комитети и работни групи, технически проекти, експертни мисии;
- Европейски съюз – Група на европейските регулатори (ENSREG);
- Агенция за ядрена енергия към ОИСР – участие в комитети и работни групи;
- Международни организации – Асоциация на западноевропейските ядрени регулатори WENRA, Асоциация на европейските органи по радиационна защита HERCA и др.

През м. март 2026 г. във Виена се проведе Десетият преглед на националните доклади на страните по Конвенцията за ядрена безопасност (КЯБ), на който бяха разглеждани националните доклади по изпълнение на задълженията по Конвенцията от държавите, които са я ратифицирали. Българската делегация бе водена от председателя на АЯР Цанко Бачийски.

д) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетните програми

4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за изпълнение</i>			
1. По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ – показател – разработени проекти за изменение и допълнение на нормативни актове и регулиращи ръководства по прилагането им	брой		4
2. По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – показател – поддържане в актуално състояние на публичните регистри	брой		9
3. По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензи и разрешения и прилагане на добри практики“ – показател – Осъществени инспекции на обекти	брой		53

- кратко описание на показателите за изпълнение

По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ :

През 2026 г. по предложение на Агенцията за ядрено регулиране беше прието изменение на Наредбата за условията и реда за уведомяване на Агенцията за ядрено регулиране за събития в ядрени съоръжения, в обекти и при дейности с източници на йонизиращи лъчения и при превоз на радиоактивни вещества. Изменението има за цел да актуализира и прецизира режима за уведомяване на АЯР чрез синхронизиране на наредбата със съвременните изисквания за ядрена безопасност, въвеждане на по-ясни определения и разширяване на обхвата на подлежащите на уведомяване събития.

През отчетния период е разработен Проект на Наредба за норми за радиационна защита при техническа ликвидация на последствията от добива и преработването на уранова

руда. Предстои съгласувателна процедура по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

През отчетния период са въведени в действие и публикувани две ръководства, а именно: „Ръководство за прилагане на изискванията за безопасност при проектиране на активната зона на реактори с вода под налягане“ и „Ръководство за оценка на облъчването и критерии за оперативен контрол при доставка в страната на суровини, стоки и други материали с повишено съдържание на естествени радионуклиди“.

По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – В АЯР са създадени следните девет публични регистри, които са в актуално състояние през отчетния период:

- Публичен регистър на издадени удостоверения за правоспособност на лица, които осъществяват дейности, свързани с осигуряване и/или контрол на ядрената безопасност и радиационната защита в ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени удостоверения за правоспособност за квалифицирани експерти по радиационна защита;
- Публичен регистър на издадени лицензии за дейности с ИЙЛ;
- Публичен регистър на издадени разрешения за дейности с ИЙЛ;
- Публичен регистър на издадени лицензии за специализирано обучение;
- Публичен регистър на издадени лицензии за експлоатация и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени разрешения за ядрени съоръжения;
- Публичен регистър на издадени удостоверения за регистрация;
- Публичен регистър на подадени уведомления.

По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензии и разрешения и прилагане на добри практики“

През отчетния период са извършени 53 инспекции - 13 от главна дирекция „Ядрена Безопасност“ и 40 от дирекция „Радиационна защита“.

- източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение на заложените основни цели са на база текущата година – инспекционен план, годишни цели и др. Ползвани са данни от Системата за електронни услуги на АЯР и от публичните регистри.

е) описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

ж) Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:			2 338 810
	Персонал			1 928 733
	Издръжка			407 034
	Капиталови разходи			3 043
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:			2 338 810
	Персонал			1 928 733
	Издръжка			407 034
	Капиталови разходи			3 043
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета			
	1.Членски внос за участие на Република България в Международната агенция за атомна енергия			
	2. (вкл. новосъздадени администрирани разходни параграфи в резултат на приет акт по чл. 76 от ЗДБРБ за 2021 г.)			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II+III):			
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):			2 338 810
	Общо разходи (I+II+III):			2 338 810
	Численост на щатния персонал			108
	Численост на извънщатния персонал			4

**Справка за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми,
утвърдени със ЗДБРБ за 2024 г. към 30.06. 2024 г. по бюджета на Агенция за ядрено
регулиране**

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“			2 338 810
	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“			2 338 810

ЦАНКО БАЧИЙСКИ

Председател на
Агенция за ядрено регулиране